

Dogfen ir Cyhoedd

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Mr Richard Parry Jones, BA, MA.
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING	
PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO	PARTNERSHIP AND REGENERATION SCRUTINY COMMITTEE	
DYDD LLUN, 17 MEHEFIN 2013 am 1.00 o'r gloch	MONDAY, 17 JUNE, 2013 at 1.00 p.m.	
YSTAFELL BWYLLGOR 1, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGFNI	COMMITTEE ROOM 1, COUNCIL OFFICES, LLANGFNI	
Swyddog Pwyllgor	Mrs. Mairwen Hughes (01248) 752 516	Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

Annibynnol / Independent

Jeffrey M.Evans, D R Hughes (**Cadeirydd/Chair**), W T Hughes, Richard Owain Jones a Dafydd Rhys Thomas

Llafur / Labour

Raymond Jones

Plaid Cymru / The Party of Wales

Carwyn Jones, Alun W Mummery (**Is-Gadeirydd/Vice-Chair**), Dylan Rees a Nicola Roberts

Aelodau Ychwanegol/Additional Members (gyda hawl pleidleisio ar faterion addysg/with voting rights in respect of educational matters)

Parch./Rev. Robert Townsend (Yr Eglwys yng Nghymru/The Church in Wales) a Mr. Keith Roberts (Yr Eglwys Babyddol Rufeinig/The Roman Catholic Church)

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog mewn perthynas ag unrhyw eitem ar y Rhaglen.

2 **COFNODION** (Tudalennau 1 - 2)

Cyflwyno, i'w cadarnhau, gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Mai, 2013.

3 **BWRDD IECHYD PRIFYSGOL BETSI CADWALADR** (Tudalennau 3 - 18)

- Diweddariad cyffredinol ar eu rhaglen moderneiddio/trawsnewid.
- Iechyd Cyhoeddus – Materion Diogelu Iechyd (Cyflwyniad ynghlwm)
- Diweddariad mewn perthynas ag Ardaloedd Lleol

4 **CYTUNDEB ADRAN 33 AR GYFER Y GWASANAETH ARBENIGOL PLANT** (Tudalennau 19 - 26)

Cyflwyno adroddiad ar y cyd gan Gyngor Sir Ynys Môn a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

5 **DIOGELU OEDOLION – SEFYDLU FFRAMWAITH STRATEGOL AR GYFER GOGLEDD CYMRU** (Tudalennau 27 - 38)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaeth (Gwasanaethau Oedolion).

6 **ENWEBU AELOD I WASANAETHU AR Y PANEL RHIANT CORFFORAETHOL** (Tudalennau 39 - 40)

Cyflwyno adroddiad gan y Swyddog Sgriwtini.

7 **DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF**

Nodi y cynhelir y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor hwn ar ddydd Iau 25 Gorffennaf, 2013 am 2.00 p.m.

PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Mai, 2013

YN BRESENNOL:	Y Cynghorwyr Jeff Evans, Derlwyn R. Hughes, W.T. Hughes, Carwyn Jones, Raymond Jones, R.O. Jones, A.W. Mummery, Dylan Rees, Nicola Roberts, Dafydd R. Thomas.
WRTH LAW:	Prif Weithredwr, Pennaeth Swyddogaeth (Cyfreithiol a Gweinyddiaeth)/Swyddog Monitro, Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd Dros Dro, Rheolwr Gwasanaethau Pwyllgor.
YMDDIHEURIADAU:	Dim
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd G.O. Jones – Cadeirydd y Cyngor Sir

---

1. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni chafwyd datganiad o ddiddordeb.

2. CADEIRYDD

Etholwyd y Cynghorydd Derlwyn R. Hughes yn Gadeirydd.

3. IS-GADEIRYDD

Etholwyd y Cynghorydd Alun W. Mummery yn Is-Gadeirydd.

**Y CYNGHORYDD G.O. JONES
FEL CADEIRYDD Y CYNGOR SIR**

This page is intentionally left blank

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

*Adroddiad Tîm Diogelu Iechyd ar gyfer Pwyllgor Craffu
Cyngor Sir Ynys Môn*

*Health Protection Team Report for Isle of Anglesey
County Council Scrutiny Committee*

Dr Chris Whiteside
Meddyg Ymgynghorol mewn Rheoli Clefydau Trosglwyddadwy
Iechyd Cyhoeddus Cymru
Consultant in Communicable Disease Control
Public Health Wales

17 Mehefin/ June 2013

Pwy ydym ni?

Who are we?

- Tîm Diogelu Iechyd Gogledd Cymru (HPT)
- Rhan o HPT Cymru gyfan
- Wedi'n lleoli yn Preswylfa, Yr Wyddgrug, swyddfa 9-5
- Tîm yn cynnwys (cyfateb amser llawn)
  - 1.6 CCDCs
  - 2.6 nyrs
  - 1 nyrs imiwneiddio arbenigol
  - 2.0 staff gweinyddol
  - 1 dadansoddwr goruchwyliaeth
- CCDCs yn 'swyddogion priodol' ar gyfer clefydau trosglwyddadwy i'r 6 Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru
- North Wales Health Protection Team (HPT)
- Part of all-Wales HPT
- Based in Preswylfa, Mold, office 9-5
- Team consists of (WTE)
  - 1.6 CCDCs,
  - 2.6 nurses,
  - 1 specialist immunisation nurse,
  - 2.0 admin staff
  - 1 surveillance analyst
- CCDCs are 'proper officers' for communicable diseases for the 6 North Wales LAs

Beth ydym yn ei wneud?

What do we do?

- Derbyn hysbysiad o glefydau sy'n heintus i bobl er mwyn gweithredu
- Mae hysbysiad yn ofyniad cyfreithiol dan Reoliadau Diogelu Iechyd 2010
- Y nod yw canfod a rheoli tarddiad yr haint, a'i atal rhag lledaenu i bobl eraill
- Enghreifftiau o heintiau yn cynnwys gwenwyn bwyd, y frech goch, y fflw
- Arwain ymatebion i reoli achosion
- Receive notifications of human infectious diseases for action
- Notification is a legal requirement under the Health Protection Regulations 2010
- The aim is to identify and control a source of infection, and to prevent spread to others
- Examples of infections include food poisoning, measles, influenza
- Lead outbreak control responses

Beth ydym yn ei wneud? (2)

What do we do?

- Cyngori a darparu hyfforddiant ar faterion brechu
- Ymateb i ddigwyddiadau a bygythiadau cemegol ac amgylcheddol
- Cymryd rhan mewn cynllunio ar gyfer argyfwng ynghyd ag asiantaethau eraill
- Darparu addysg a hyfforddiant
- Mae CCDCs yn cymryd rhan mewn gwasanaeth ar-alwad 24/7 Cymru Gyfan
- Asiantaethau partner yn cynnwys Awdurdodau Lleol, Bwrdd Iechyd, Meddygon Teulu, microbiolegwyr, gwasanaethau brys, Iechyd Cyhoeddus Lloegr, cwmnïau dŵr, Cyfoeth Naturiol Cymru (Ebrill 2013)
- Advise and provide training on vaccination issues
- Respond to chemical and environmental incidents and threats
- Participate in emergency planning alongside other agencies
- Provide teaching and training
- CCDCs participate in all-Wales on call service 24/7
- Partner agencies include LAs, Health Board, GPs, microbiologists, emergency services, Public Health England, water companies, Natural Resources Wales (Apr 2013)

Hysbysiad – gwenwyn bwyd

Notifications – food poisoning

	Ynys Môn Anglesey	Gogledd Cymru North Wales	Ynys Môn Anglesey	Gogledd Cymru North Wales
	2012/2013	2012/2013	2011/2012	2011/2012
Cryptosporidiwm Cryptosporidium	15	142	10	98
Campylobacter	133	951	99	855
Escherichia coli	0	6	13	23
Salmonella Salmonela	22	80	7	81

Hysbysiad– clefydau y gellid brechu i’w hatal Notifications – vaccine preventable diseases

	Ynys Môn Anglesey	Gogledd Cymru North Wales	Ynys Môn Anglesey	Gogledd Cymru North Wales
	2012/2013	2012/2013	2011/2012	2011/2012
Clwy’r Pennau Mumps	16 (2)	147 (33)	10 (1)	137 (25)
Y Frech Goch Measles	10 (0)	147 (38)	9 (1)	112 (32)
Rwbela Rubella	1 (0)	7 (0)	0 (0)	15 (0)
Hepatitis B	1	39	1	37
Hepatitis C	8	91	10	111
Y Pâs Whooping cough	71 (19)	192 (80)	3 (3)	20 (17)

Ffigyrau mewn cromfachau yn cyfeirio at achosion a gadarnhawyd mewn labordai

Figures in brackets are laboratory confirmed cases

Hysbysiadau – arall *Notifications – other*

Tudalen 9

	Ynys Môn Anglesey	Gogledd Cymru North Wales	Ynys Môn Anglesey	Gogledd Cymru North Wales
	2012/2013	2012/2013	2011/2012	2011/2012
Clefyd y lleng filwyr Legionella	3	9	2	8
Llid yr Ymennydd Meningitis	9	32	3	39
Y dwymyn goch Scarlet fever	1	66	3	69
Tiwberciwlosis Tuberculosis	4	24	0	19
Y dwymyn waedlifol firaol – hantavirus Viral haemorrhagic fever – hantavirus	0	1	0	0

Enghreifftiau Ynys Môn

Anglesey examples

- Cynllunio argyfwng Wylfa gan gynnwys tabledi iodid ar gyfer yr ardal leol
- Achosion o glefydau
  - er enghraifft, mewn ysgolion: TB, cosi gwyllt, clwy'r pennau
- Safleoedd diwydiannol ac ôl-ddiwydiannol e.e. Mynydd Parys:
  - cefnogaeth i SIOion
- Cyngor brechu arbenigol ar gyfer Meddygon Teulu
- Wylfa emergency planning including iodine tablets for local area
- Disease outbreaks and incidents
  - for example in schools: TB, scabies, mumps
- Industrial and post-industrial sites e.g. Parys Mountain:
  - support to EHOs
- Vaccination specialist advice for GPs

Achosion y Frech Goch Gog. Cymru 2012 *Measles outbreak North Wales 2012*

- Yn Chwefror 2012 cafwyd achosion o'r frech goch yn ardal Porthmadog a Phenrhyn Llŷn.
- Canfod yr achosion cyntaf mewn ysgol uwchradd yn yr ardal, wedyn yn lledaenu i'r gymuned ehangach.
- 56 achos wedi'i gadarnhau ac 8 achos tebygol o'r frech goch yn gysylltiedig â'r cyfnod, a'r rhan fwyaf o'r rhain â hanes o frechiad heb ei gwblhau yn erbyn y clefyd. Ni adroddwyd am unrhyw farwolaeth o ganlyniad i'r achosion.
- In February of 2012 an outbreak of measles occurred around Porthmadog and the Lleyrn Peninsula.
- Cases were first identified in a secondary school in the area, and later spread to members of the wider community.
- 56 confirmed and 8 probable cases of measles were linked to the outbreak, with the majority of these having an incomplete history of vaccination against the disease. No fatalities were reported as part of the outbreak.

Y frech goch 2012 (2) Measles 2012

- Mesurau rheoli i gyfyngu ar ledaeniad y firws yn cynnwys : rhoi cyngor ar gadw dan waharddiad; brechu yn erbyn y clefyd, a; chyfathrebu parhaus i hysbysu ac addysgu'r cyhoedd a gweithwyr iechyd proffesiynol.
- Cynnal sesiynau brechu wedi'u targedu mewn ysgolion lleol i gyfyngu ar y posibilrwydd o'r clefyd yn lledaenu ac i ddiogelu'r rhai oedd mewn peryg o gael eu heintio fwyaf.
- Control measures to limit the spread of the measles virus consisted of: providing exclusion advice; vaccination against the disease, and; continued communication to inform and educate the public and health professionals alike.
- Targeted vaccination sessions were held in local schools to limit the potential spread and to protect those most at risk of infection.

Dosbarthiad daearyddol
o achosion y frech goch yng
Ngogledd Cymru Ion– Meh 2012

Geographical distribution
of measles cases in
North Wales Jan-Jun 2012

- Achos tebygol/
Probable case
- Achos cadarn
Confirmed case

Crown copyright and database right 2012. Ordnance Survey 100044810.

Produced by Public Health Wales

08 June 2012

Achosion o'r Frech Goch Abertawe 2013

Measles outbreak Swansea 2013

- Achosion o'r frech goch mewn plant ysgol uwchradd yn cychwyn yn Abertawe Medi 2012
- Erbyn canol Ebrill 2013
  - Dros 700 wedi cael diagnosis
  - 52 wedi bod yn yr ysbyty
  - > 140 o ysgolion wedi'u heffeithio
- Achosion ym Mawrth 2013 mewn ysgol yng Ngogledd Powys
- Achosion yn debygol yn fuan mewn ysgolion yng Ngogledd Cymru, ac mae'n rhaid i ni fod yn barod amdanynt
- A measles outbreak in secondary school children started in Swansea in Sept 2012
- By mid April 2013
  - Over 700 cases diagnosed
  - 52 hospitalisations
  - > 140 schools affected
- Outbreak March 2013 in North Powys school
- Cases are likely to occur soon in North Wales schools, and we must be prepared for outbreaks

2013 – hyd yma

- 81 hysbysiad clinigol
- 5 achos wedi'u cadarnhau mewn labordy

2013 - to date

- 81 clinical notifications
  - 5 laboratory confirmed cases
-

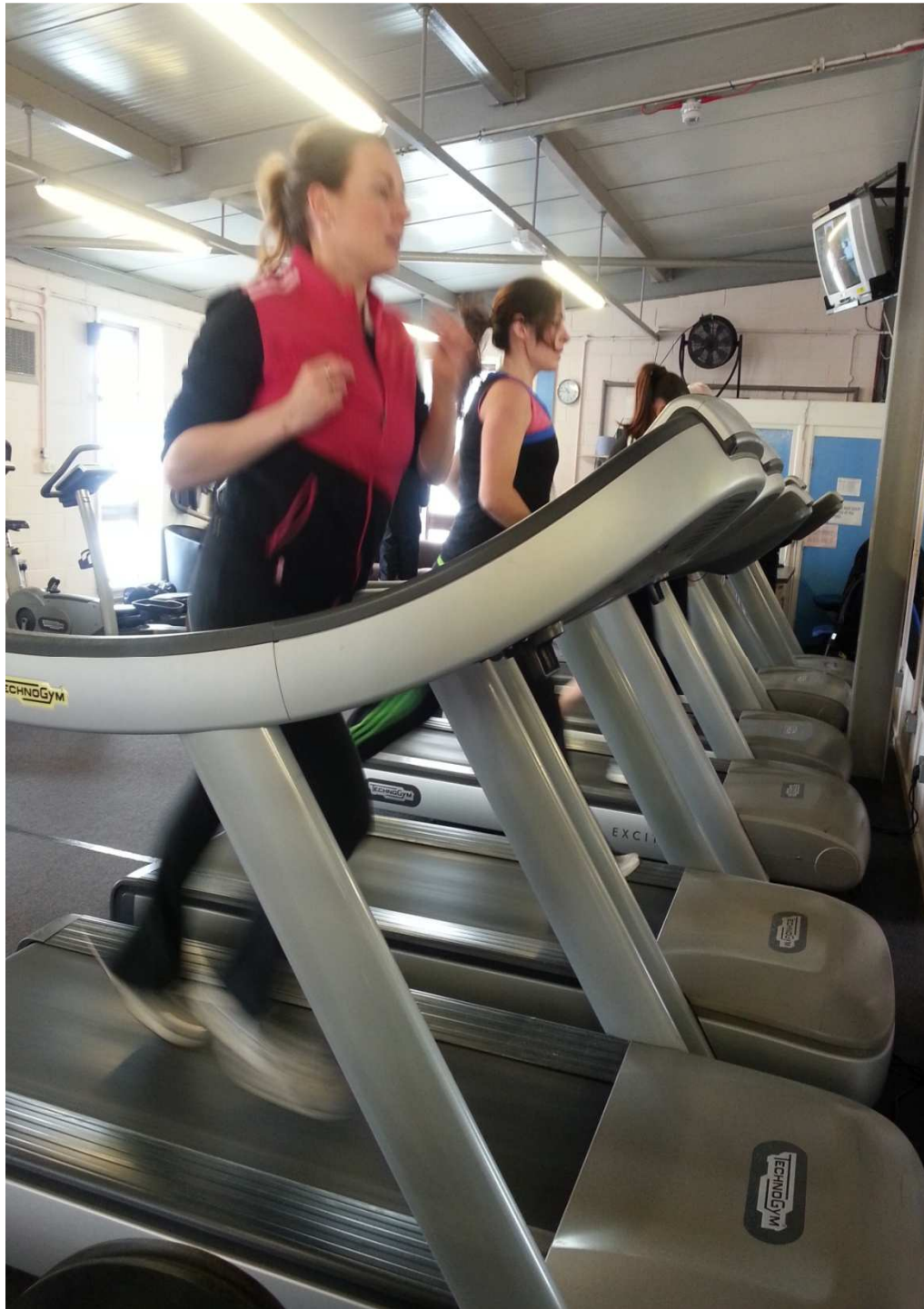
Achosion o'r Frech Goch 2013

Measles outbreak 2013

- Beth all Awdurdodau Lleol ac ysgolion wneud?
  - Hybu rhieni i roi brechiad MMR i'w plant
  - Llythyr wedi cael ei anfon at AALI
  - Bod yn ymwybodol o symptomau'r frech goch
  - Sicrhau bod plant sy'n sâl efo'r frech goch yn cael eu cadw adref
  - Cynnal sesiynau brechu mewn ysgolion lle nad oes llawer wedi cael brechiad
  - Sicrhau bod staff wedi'u diogelu rhag y frech goch
- What can LEAs and schools do?
  - Promote MMR uptake with parents
  - Letter has been circulated to LEAs
  - Be aware of symptoms of measles
  - Ensure exclusion of children who are ill with measles
  - Vaccination sessions are being held at schools where uptake is low
  - Ensure that staff are protected against measles

Gwaith gwella iechyd Ynys Môn *Anglesey health improvement work*

- Talebau cyfeirio ymarfer corff ar gyfer merched beichiog trwy ganolfannau hamdden Ynys Môn
- Ymgyrchoedd hysbyseb bws am ysmegu yn ystod beichiogrwydd a gwerthu alcohol trwy ddirprwy
- Prynwyd deunyddiau newydd ar gyfer addysg iechyd ar gyfer pob ysgol gynradd
- Babanod Awyr Iach: rhoi thermomedrau meithrinfa i ferched beichiog a mamau newydd, â rhybuddion ysmegu
- Exercise referral vouchers for pregnant women through Anglesey leisure centres
- Bus advert campaigns on smoking in pregnancy and proxy alcohol sales
- New materials for health education bought for all primary schools
- Clean Air Babies: nursery thermometers given out to pregnant women and new mothers, with smoking warnings

*Lansio
talebau
cyfeirio
ymarfer corff
ym Mhlas
Arthur*

20.3.2013

*Launch of
exercise
referral
vouchers at
Plas Arthur*

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Pwyllgor: Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad y cyfarfod: 17 Mehefin 2013
Cyfarwyddwr Corfforaethol Perthnasol: Gwen Carrington
Aelod Portffolio Perthnasol: Y Cynghorydd K Hughes

1. Cefndir

Dechreuodd y cysyniad o Wasanaeth Arbenigol Plant Amlasiantaethol yng Ngwynedd a Môn yn 2001-03 a daeth yn weithredol ym Môn yn 2004. Ers hynny, mae ystod eang o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol wedi bod ar gael i blant a phobl ifanc gydag anableddau ynghyd â'u teuluoedd/gofalwyr – a gwnaed llawer o gynnydd o ran gweithrediadau'r tîm a'r ddarpariaeth o wasanaethau.

Rydym yn cydnabod fod cyfle mawr i ni wella'r gwasanaeth ymhellach drwy integreiddio ymhellach y strategaethau rheoli, prosesau a phobl a gwella'r dulliau o rannu gwybodaeth a chyfathrebu rhwng swyddogion proffesiynol a chyda defnyddwyr y gwasanaeth, ac i fod yn fwy cydlynol ac effeithlon fel bod defnyddwyr gwasanaeth yn cael gwasanaethau o safon uwch ac yn fwy prydlon.

Y cynnig yw integreiddio'r casgliad hwn o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol, sydd wedi eu cyd-leoli ar hyn o bryd mewn un gwasanaeth integredig – y Gwasanaeth Arbenigol Plant (GAP). Bydd y GAP yn cyflogi swyddogion proffesiynol yn y meysydd iechyd a gwasanaethau cymdeithasol dan un strwythur sefydliadol – gan gyflogi Rheolydd Gwasanaeth i redeg a rheoli'r gwasanaeth a bydd ganddo strategaeth integredig, cyfres o bolisïau, gweithdrefnau, cyllidebau a dull cydlynol o reoli a hyfforddi staff.

Mae'r cynnydd yn y cost i rhedeg y Gwasanaeth (wedi gyfrifo i fod yn £7,230 yn 2013-14) yn sylweddoli nifer o fanteision a gwelliannau i'r Gwasanaeth, a amlinellir yn Adran 8 o'r ddogfen hon.

2. Nodau

Nod yr integreiddiad – yw darparu gwasanaeth sengl, integredig sy'n darparu gwasanaethau iechyd cymunedol a gofal cymdeithasol er budd plant a phobl ifanc gydag anableddau

(Defnyddwyr Gwasanaeth) a'u teuluoedd a'u gofalwyr. Bydd y gwasanaeth yn darparu un pwynt mynediad ar gyfer defnyddwyr gwasanaeth.

Nod y gwasanaeth – yw hyrwyddo a diogelu lles plant a phobl ifanc a chynyddu eu gallu i gymryd rhan mewn bywyd pob dydd, a'u cynorthwyo i gyrraedd eu potensial a gwneud y mwyaf o'u hawliau, sydd o fudd yn y pen draw i'w hiechyd, lles a chynhwysiad cymdeithasol. Bydd y gwasanaeth yn darparu mecanwaith cadarn i gynorthwyo plant a phobl ifanc wrth iddynt ddod yn oedolion a bydd yn seiliedig ar fodel gwasanaeth integredig sy'n adlewyrchu swyddogaethau, cyfrifoldebau ac ymrwymiad addysg, iechyd, gofal cymdeithasol, a'r sector gwirfoddol.

3. Cyfrifoldebau Cyfreithiol

Bydd y GAP yn bartneriaeth ffurfiol rhwng Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (y Bwrdd Iechyd) a Chyngor Sir Ynys Môn (y Cyngor). Dan ddarpariaethau a wnaed dan Adran 33 Deddf GIG (2006) Cymru, bydd y Bwrdd Iechyd yn dirprwyo swyddogaethau gofal iechyd cysylltiedig i'r Cyngor a'r Cyngor fydd y Darparwr Arweiniol ar gyfer y gwasanaeth. Bydd y Cyngor yn darparu, neu'n gwneud trefniadau i ddarparu'r cyfuniad o swyddogaethau iechyd a gofal cymdeithasol sy'n rhan o gylch gorchwyl y GAP.

Bydd y naill bartner a'r llall yn cyfrannu tuag at y costau gweinyddol, costau swyddfeydd a chost y swydd Rheolydd Gwasanaeth; byddant yn parhau i fod yn atebol am reoli eu hadnoddau ariannol eu hunain.

Ni all y bartneriaeth fynd yn ei blaen ond gyda chymeradwyaeth gyfreithiol y ddau bartner.

4. Yr hyn y gellir ei gyflawni

Bydd integreiddio'r Gwasanaeth Arbenigol Plant yn cyflawni:

- Bwrdd Comisiynu a Rheoli ar y cyd
- Datganiad strategol ar y cyd ar weledigaeth y Bwrdd
- Gwasanaeth arloesol ar ei newydd wedd sy'n cwrdd ag anghenion yr unigolyn
- Cynllun Busnes blynyddol i gyflawni'r cytundeb partneriaeth
- Diwylliant o gydweithio
- Strwythur rheoli / atebolrwydd sengl
- Swyddfeydd ar gyfer y gwasanaeth
- Trefniadau clir ar gyfer llywodraethu ac arwain
- Ffurflenni a ffeiliau sy'n gyffredin i'r ddau bartner
- Polisiâu, gweithdrefnau a phrotocolau ar y cyd
- Recriwtio staff ar y cyd
- Hyfforddi a datblygu staff ar y cyd - i sicrhau amrywiaeth briodol o sgiliau ar draws y gwasanaeth cyfan a fedr gwrdd ag anghenion plant a phobl ifanc
- Meini prawf cymhwyster ar y cyd
- Dealltwriaeth ymysg swyddogion proffesiynol o'u swyddogaethau unigol ac o'r hyn y mae pob proffesiwn yn ei gyfrannu i'r cyfan
- Cefnogaeth rhyngbroffesiynol
- Un pwynt mynediad i'r gwasanaeth
- Fframwaith rheoli perfformiad integredig
- Mecanweithiau cadarn ar gyfer cyfranogiad defnyddwyr a gofalwyr mewn penderfyniadau ac wrth gynllunio gwasanaeth

- Cofrestr risg
- Model rheoli matrices sy'n darparu goruchwyliaeth broffesiynol os yw aelod o dîm yn cael ei reoli gan weithiwr o faes arall

5. Model Gwasanaeth

Bydd y GAP yn mabwysiadu ymagwedd strategol tair haen o ran cynllunio a darparu gwasanaeth, yn unol â'r tabl a'r diagram isod.

Mae'r ymagwedd hon yn hyrwyddo anghenion plant a phobl ifanc gydag anabledau ar bob lefel, ond gan dargedu adnoddau'r GAP tuag at grŵp penodol.

Haen	Staff	Defnyddiwr Gwasanaeth
Haen 1 Gwasanaethau Cyffredinol	Nid oes gan staff rôl arbenigol o angenrheidrwydd o ran cwrdd ag anghenion pobl anabl, ond maent yn cwrdd ag anghenion Defnyddwyr Gwasanaeth a'u teuluoedd fel y byddent yn ei wneud ar gyfer unrhyw aelod o'r cyhoedd sy'n defnyddio eu gwasanaethau. Mae'n cynnwys: Meddygon Teulu, gofalwyr iechyd sylfaenol, ymwelwyr iechyd, nyrsys ysgol, athrawon, staff eraill yn yr ysgol, gweithwyr cymdeithasol plant nad ydynt yn arbenigo, gweithiwr sector anstatudol, canolfannau hamdden. Mae trafodaethau ynghylch y posibilrwydd o gynnwys Therapi Galwedigaethol o fewn y Gwasanaeth ar y gweill.	Yr holl blant a phobl ifanc anabl sydd angen gwasanaethau cymunedol ac a fedr, gyda chyingor ac arweiniad, gymryd rhan mewn gweithgareddau a chyfleon gyda phlant a phobl ifanc nad oes ganddynt anabled.
Haen 2 Gwasanaethau Partneriaeth sydd ddim yn rhai ffurfiol	Staff yw'r llinell gyntaf o wasanaeth arbenigol sy'n darparu gwasanaethau sydd wedi eu targedu ond heb eu cydlynu. Mae'n cynnwys: seicolegwyr arbenigol, athrawon arbenigol a gweithwyr cymdeithasol plant arbenigol.	Yr holl blant a phobl ifanc anabl sydd angen ymyrraeth tymor byr, neu ymyrraeth barhaus gan un gweithiwr arbenigol.
Haen 3 Gwasanaethau Partneriaeth Ffurfiol	Tîm o staff amlddisgyblaethol sy'n darparu gwasanaethau cydlynol trwy un pwynt mynediad, h.y. y GAP.	Yr holl blant a phobl ifanc anabl sydd ag anghenion cymhleth, sydd angen cefnogaeth ddwys mewn maes penodol, sydd angen gwasanaeth rhyngasiantaethol, sydd angen rhaglen

	Mae'n cynnwys: gweithwyr cymdeithasol arbenigol, therapyddion galwedigaeth, nyrsus arbenigol, seicolegwyr arbenigol.	o ymyrraeth a gofal.
--	--	----------------------

HAEN 1: GWASANAETHAU CYFFREDINOL

HAEN 2: GWASANAETHAU PARTNERIAETH SYDD DDIM YN RHAI FFURFIOL

ADDYSG

Staff a nodwyd mewn Ysgolion
Cynorthwywyr Cymorth Dysgu
Seicolegwyr Addysg
Ysgolion Argennig
Athrawon Argenigol

BLYNYDDOEDD

CYNNAR
Cynllun Cyfeirio

HAEN 3: GWASANAETHAU PARTNERIAETH FFURFIOL

Rheolwr Gwasanaeth
Tim Cefnogi Gofal Cymdeithasol
Gweithwyr Cymdeithasol
Gweithwyr Cymdeithasol
Gweithiwr Allweddol Pontion
Therapi Galwedigaethol Gwasanaethay Cymdeithasol
Comisiynu ar y Cyd- Lleoliadau
Seicoleg
Nyrsys – Anableddau Dysgu ac Anabledd

GWASANAETHAU

CYMDEITHASOL

Gofalwyr Maeth
Taliadau Uniongyrchol

BWRDD IECHYD PRIFYSGOL BETSI CADWALADR

Therapi Galwedigaethol
Ffisiotherapi
Podiatreg
Therapi Iaith a Lleferydd
Pediatriyddon Cymunedol

6. O fewn maes gwaith y GAP

Bydd y Gwasanaeth yn gweithio gyda phlant a phobl ifanc hyd at 18 oed a'u teuluoedd, sy'n byw yn Ynys Môn ac sy'n anabl neu a chanddynt oediad datblygiadol sylweddol, lle mae anawsterau tymor hir neu barhaol y mae angen asesiad arbenigol ac/neu ymyrraeth ar eu cyfer, o ganlyniad i:

- Anableddau corfforol sy'n cael effaith sylweddol ar ddatblygiad defnyddiwr gwasanaeth, ar eu gweithgareddau bywyd o ddydd i ddydd, neu sy'n eu rhwystro rhag cyrraedd eu potensial llawn
- Anableddau Dysgu lle mae gallu defnyddwyr gwasanaeth i ddeall gwybodaeth newydd neu gymhleth neu i ddysgu sgiliau newydd yn gyfyngedig iawn (hy amhariad ar ddeallusrwydd), ac sydd â llai o allu i ymdopi'n annibynnol (hy amhariad ar weithrediad cymdeithasol) sy'n cael effaith hirhoedlog ar ddatblygiad.
- Salwch, fel y rheiny sydd â salwch cronig neu sydd â chyflyrau difrifol ac/neu barhaus ar hyd eu hoes.

- Cyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth, lle mae anableddau niwroddabtygiadol gydol oes sy'n ymddangos cyn 36 mis oed ac sy'n cael eu nodweddu gan:
  - Amhariad ar y gallu i gymdeithasu
  - Amhariad ar sgiliau cyfathrebu llafar a sgiliau cyfathrebu eraill
  - Ymddygiad, diddordebau a gweithgareddau sy'n nodweddiadol i'r cyflwr.
- Oedi datblygiadol lle mae oedi cronolegol yn ymddangosiad cerrig milltir datblygiadol arferol a gyrrhaeddir yn ystod babandod a phlentyndod cynnar, a achosir gan ffactorau organig ac/neu seicolegol.

Bydd y gwasanaeth yn cynnig llwybrau pontio integredig rhwng lefelau o angen a chyfnodau trosiannol bywyd. Bydd y gwasanaeth yn hyrwyddo annibyniaeth ac yn cefnogi dysgu trwy ddarparu staff medrus sydd wedi eu hyfforddi ac sy'n cael eu goruchwyllo. Bydd y gwasanaeth integredig hefyd yn gwella a chryfhau'r broses o drosglwyddo Defnyddwyr Gwasanaeth o GAP i Wasanaethau Oedolion; mae cryfhau'r trefniadau trosglwyddo hyn yn flaenoriaeth i'r Cyngor ac i'r Bwrdd Iechyd.

7. Y tu allan i faes gwaith GAP

Nid yw'r Gwasanaeth yn gweithio gyda defnyddwyr gwasanaeth sy'n gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau a chyfleon gyda phlant nad oes ganddynt anabledd, fel y rheiny:

- Sydd hefo salwch neu gyflwr meddygol ond dim anabledd
- Y llwyddir i gwrdd â'u hanghenion anabledd ar hyn o bryd
- Sydd ag oediad datblygiadol ysgafn mewn dim ond un rhan o'u bywydau yn unig (ee oediad iaith neu doiledu)
- Sydd â phroblemau ymddygiadol, ond lle nad oes unrhyw dystiolaeth o anabledd neu oediad datblygiadol sylweddol
- Sydd â ADHD ond lle nad oes unrhyw dystiolaeth o anabledd neu oediad datblygiadol sylweddol
- Sydd â nam ar eu clyw sydd wedi ei drin yn llwyddiannus
- Lle mae ystyriaethau Diogelu Plant ond nad oes angen asesiad arbenigol ychwanegol ac/neu ymyrraeth
- Sydd ag oediad datblygiadol y mae gwasanaethau prif lif yn cwrdd ag ef.

Nid yw Gwasanaethau ysbyty, Gofal Iechyd Sylfaenol a gwasanaethau a gomisiynir neu a ddarperir ar lefel ranbarthol neu ganolog o fewn maes gwaith y gwasanaeth hwn.

8. Manteision

Bydd y GAP yn cyflawni'r manteision isod:

Defnyddwyr Gwasanaeth

- Cynnydd o x% yn lefel ymgysylltiad dinasyddion (gan gynnwys atborth) i ddylunio a darparu gwasanaeth
- Cynnydd o x% o ran hwylustod mynediad i wasanaethau
- Cynnydd o x% o ran y dewis o wasanaethau sydd ar gael a'u hyblygrwydd
- Cynnydd o x% o ran barn pobl am safon y gwasanaeth
- Cynnydd o x% yn y cyfleoedd ar gyfer pobl fregus
- Gostyngiad o x% o ran bregusder defnyddwyr gwasanaeth a'u risg
- Cynnydd o x% o ran defnydd gwell o arian cyhoeddus
- Gostyngiad o x% yn lefelau biwrocratiaeth

Cydweithio

- Cynnydd o x% yn lefel y cydweithio rhwng y Bwrdd Iechyd a'r Cyngor
- Gwelliant o x% o ran darparu gofal integredig ar draws iechyd a gwasanaethau cymdeithasol
- Gwelliant o x% o ran cydlynu cyfraniadau'r gwasanaethau oherwydd ymyriadau mwy cydlynol sy'n cael eu cynllunio ar y cyd

Darparu Gwasanaeth

- Gostyngiad o x% mewn dyblygu ymdrech
- Cynnydd o x% yn effeithlonrwydd y gwasanaeth
- Gostyngiad o x% yn yr amser a dreulir mewn trafodaethau rhyngasiantaethol
- Cynnydd o x% yng nghywirdeb asesiadau
- Gostyngiad o x% yn yr amser a gymer i roi sylw i achosion
- Cynnydd o x% o ran arferion caffael sy'n sicrhau gwerth am arian
- Cynnydd o x% o ran y canfyddiad bod y gwasanaeth yn canolbwyntio ar y defnyddiwr yn hytrach na'r asiantaeth
- Cynnydd o x% o ran cydlynu ymatebion
- Cynnydd o x% o ran y canfyddiad o ansawdd y trefniadau yn ystod cyfnodau trosiannol
- Cynnydd o x% o ran cost-effeithiolrwydd a defnyddio adnoddau'n effeithlon

Staff

- Gostyngiad o x% o ran staff yn teimlo wedi'u hynysu
- Cynnydd o x% yn y lefel o rannu gwybodaeth ac arbenigedd broffesiynol rhwng staff

Sylwer: Bydd y Gwasanaeth yn gwneud gwaith i nodi gwerth 'x' ym mhob un o'r manteision hyn.

9. Goblygiadau Ariannol

Yn unol â'r tablau isod, mae cynnydd bychan o £7,230 yn y gost o redeg y gwasanaeth integredig, bydd integreiddiad yn costio £25,310 i'r Bwrdd Iechyd a bydd yn arbed £18,080 i'r Cyngor.

Hyd yma, mae'r Cyngor wedi bod yn talu costau gweinyddol / deunydd ysgrifennu ac ati / costau rhedeg y swyddfa a bydd y costau hyn yn cael eu rhannu 50-50 yn dilyn integreiddio'r bartneriaeth. Mae'r partneriaid hefyd wedi cytuno i newid teitl swydd yr Arweinydd Tîm i Reolwr Gwasanaeth, bydd y costau hyn hefyd yn cael eu rhannu 50-50 rhwng y partneriaid.

Ac eithrio'r rhain, bydd costau rhedeg y GAP yn aros fel y maent.

Yr eitem gost gyfredol	Y gost gyfredol i'r Cyngor	Y gost gyfredol i'r Bwrdd Iechyd	Cyfanswm y Gost
Costau Gweinyddol (ee papur ysgrifennu ac ati, costau rhedeg y swyddfa)	£1,500	£0	£1,500
Rôl yr Arweinydd Tîm Gwasanaeth	£41,890	£0	£41,890
Therapydd Galwedigaethol*	I'w drafod	I'w drafod	I'w drafod
Cyfanswm y Costau	£43,390	£0	£43,390

Yr eitem gost arfaethedig	Y gost arfaethedig i'r Cyngor	Y Gost arfaethedig i'r Bwrdd Iechyd	Cyfanswm y Costau
Costau Gweinyddol (ee papur ysgrifennu ac ati, costau rhedeg y swyddfa)	£1000	£1000	£2,000
Rôl yr Arweinydd Tîm Gwasanaeth	£24,310	£24,310	£48,620
Therapydd Galwedigaethol*	I'w drafod	I'w drafod	I'w drafod
Cyfanswm y Costau	£25,310	£25,310	£50,620

Cyngor	Bwrdd Iechyd	Cyfanswm y Gwasanaeth
Arbediad o £18,080	Cost o £23,310	Cost o £7,230

*Mae trafodaethay ynghylch y posibilrwydd o gynnwys Therapi Galwedigaethol o fewn y Gwasanaeth ar y gweill.

10. Risgiau a Chamau Lliniaru

Risg	Effaith	Camau Lliniarol
Anallu i recriwtio Rheolwr Gwasanaeth addas	Y gwasanaeth yn rhedeg heb reolwr	Y gwaith recriwtio'n mynd rhagddo a cheisiadau wedi dod i law ar gyfer y swydd
Methu dod o hyd i swyddfa addas ar gyfer y gwasanaeth	Dim adeilad i'r gwasanaeth	Parhau i geisio datrys y broblem drwy edrych ar eiddo'r Cyngor a'r

		Bwrdd Iechyd
Anghytuno ynghylch sut i reoli'r bartneriaeth	Y bartneriaeth yn chwalo	Mae'r Cytundeb Adran 33 yn cynnwys cymalau sy'n amlinellu cyfrifoldebau'r naill barti a'r llall petai hyn yn digwydd
Ailddiffinio meini prawf cymhwyster ar gyfer y gwasanaeth yn golygu na fydd y gwasanaeth ar gael mwyach i ddefnyddwyr gwasanaeth sy'n dibynnu ar y ddarpariaeth gyfredol	Defnyddwyr gwasanaeth cyfredol yn cael eu gadael heb wasanaeth oherwydd nad ydynt mwyach yn cwrdd â meini prawf cymhwysedd diwygiedig y GAP	Hysbysu'r defnyddwyr gwasanaeth cyfredol am y newidiadau a fydd yn digwydd i'r gwasanaeth yn o fuan a rhoi gwybod iddynt/eu cyfeirio at wasanaethau priodol eraill.
Diffyg prynu i mewn gan staff yn cael effaith ar y gwasanaeth	Cynnydd yn lefel gwrthwynebiad y staff; treulio rhagor o amser ac arian ar recriwtio a'r manteision yn 6 ddim yn cael eu gwireddu	Cynnal gweithdai i staff a chyfarfodydd gyda'r Undebau Llafur. Gosod protocolau gweithredu a rheoli clir. Ymgysylltu gyda'r staff ynghylch yr angen i newid drwy gyfrwng gweithdai a chyfathrebu effeithiol.
System TGCh ddim yn integredig a dibynnu mwy ar systemau papur	Methiant i rannu gwybodaeth rhwng swyddogion proffesiynol / posibilrwydd o golli gwybodaeth sensitif ynghylch cleientiaid	Siarad gyda Phenaethiaid TG yn lechyd a'r Cyngor. Dilyn i fyny'r gwaith a wnaed yn y maes hwn gan lechyd ac AGC Gwynedd, Derwen.
Y partneriaid i gyd ddim yn prynu i mewn i'r newid	Y bartneriaeth ddim yn gweithio'n llwyddiannus / effeithiol	Cynnal gweithdai, cyfathrebu'r rhesymau pam fod angen integreiddio'r gwasanaeth, eglurwch sut y mae'r newid o fudd i bob partner ac i'r defnyddwyr gwasanaeth.

11. Barn y Defnyddwyr Gwasanaeth

Mae'r Defnyddwyr Gwasanaeth eisiau un pwynt cyswllt i'r gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol sydd ar gael iddynt – hy un drws i un gwasanaeth gyda meini prawf cymhwysedd clir. Maent eisiau gwasanaeth un-stop teulu-ganolog gyda llwybrau clir o ymateb cydlynol amlasiantaethol fel bod y trefniadau'n syml ac yn gwneud synnwyr iddynt.

Mae hyn yn golygu y gall Defnyddwyr Gwasanaeth gael at y lefel orau o ofal, gofal sy'n gydlynol a gweithio gydag un gwasanaeth yn hytrach na gorfod dylanwadu a thrafod gyda sawl asiantaeth i ddiwallu eu hanghenion.

Oherwydd y sefyllfa gyfredol, mae Defnyddwyr Gwasanaeth wedi gorfod ymfael â jig-so o wasanaethau ac wedi gorfod brwydro drwy gymhlethdod mawr i ddod o hyd i'r wybodaeth y maent ei hangen.

12. Argymhellion

Bod y Pwyllgor Sgrwtini yn cymeradwyo'r Gwasanaeth Arbenigol Plant sengl, integredig mewn egwyddor - ac yn caniatáu symud ymlaen gyda hwn drwy bartneriaeth ffurfiol yn seiliedig ar Gytundeb Adran 33.

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD :	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
DYDDIAD:	17 Mehefin 2013
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
TEITL:	Diogelu Oedolion - Tuag at Fframwaith Strategol Gogledd Cymru
CYFARWYDDWR:	Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymuned
AELOD PORTFFOLIO:	Cynghorydd Kenneth Hughes
PWRPAS YR ADRODDIAD	1. Adrodd ar gyfeiriad strategol diogelu Oedolion; 2. Ffurio barn ynglŷn â newid i'r trefniadau rhanbarthol cyfredol gan greu Bwrdd Diogelu Oedolion Gogledd Cymru 2 haen

1. CEFNDIR/CYD-DESTUN

- 1.1 Cwblhawyd taith wella diogelu oedolion yma yn y Cyngor dros y flwyddyn ddiwethaf sydd wedi arwain at gynnydd sylweddol ar lefel weithredol a strategol. Yn wir, mae'r rhan yma o'n cyfrifoldebau statudol yn esblygu'n faes o gryfder i ni – gyda rhaglen wella leol newydd mewn lle ar gyfer 2013/14 (fel fframwaith i sicrhau ffocws a momentwm i'n amcanion gwella i'r tymor canol).
- 1.2 Gwelwyd yr ymdrechion gwella yma'n sbardun i ddatblygu'r fframwaith is- ranbarthol o fod yn Fforwm Gwarchod Oedolion Bregus i fframwaith diogelu strategol, aml-asiantaethol. Mae'r gwaith yma wedi mynd rhagddo dros y 9 mis diwethaf. Dyma'r model cyntaf yng Ngogledd a Chanolbarth Cymru.
- 1.3 Teg dweud i'r SSIA ("Social Services Improvement Agency")¹ fod yn bwynt cyfeirio a chyngor i ni wrth fentro ar lwybr newydd, arloesol.
- 1.4 Mae Gwasanaethau Cymdeithasol Cynladwy : Fframwaith Gweithredu a Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2013 yn dod â chyd-destun disgwyliadau gwahanol i ddiogelu oedolion².

2. TRAFODAETH

- 2.1 Wrth symud ymlaen i sefydlu Bwrdd Diogelu Gogledd Orllewin Cymru (hy Môn a Gwynedd) yn Chwefror, 2013, cadarnhawyd y egwyddorion/materion canlynol yn wreiddiol i'n fframwaith diogelu newydd:

¹ Wedi'i gynnal gan CLILC – Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru – cafodd y SSIA ei lawnsio ym 2006 i sbarduno gwella a hybu rhagoriaeth yn y gwasanaethau cymdeithasol

² Gwasanaethau Cymdeithasol Cynladwy: Fframwaith Gweithredu (Llywodraeth Cymru 2011) – Gweledigaeth 10 mlynedd ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol yng Nghymru

- Dadleoli'r Fforwm Gwarchod Oedolion gyda Bwrdd â ffocws mwy gadarn ar arweinyddiaeth;
- Bod mewn sefyllfa well i drafod canlyniadau ("outcomes") diogelu strategol gyda phartneriaid;
- Sicrhau adnoddau digonol ar gyfer Bwrdd Diogelu Oedolion effeithiol a gwella canlyniadau ("outcomes");
- Ceisio datblygu model ar gyfer bwrdd y gellir ei ddatblygu'n fodel rhanbarthol dros y cyfnod nesaf;
- Darganfod y meyseidd cyffredin rhwng partneriaid, herio ffiniau a rhagdybiaethau;
- Datblygu cysylltiadau gweithredol a strategol gyda'r fframweithiau diogelu plant;
- Sicrhau cyfeiriad clir a chadarn.

2.2 Erbyn hyn, mae yna amlinelliad o raglen waith/wella mewn lle ar gyfer 2013/14 ynghyd ag asesiad o gryfderau/gwendidau ynghyd â datganiad sefyllfa – gan ddefnyddio twlsyn y SSIA ar gyfer Byrddau Diogelu fel templed;

2.3 Mae Rhan 7 o'r Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2013 yn gosod allan y disgwyliadau ymarfer a strategol ar gyfer diogelu gyda'r fframwaith deddfwriaethol yn cryfhau ein sylfaen gyfreithiol ar gyfer oedolion i'r dyfodol. Gwelwyd cyhoeddiadau diweddar y Dirprwy Weinidog ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol yn Llywodraeth Cymru'n gosod disgwyliad clir i symud nawr tuag at sefydlu trefniadau strategol rhanbarthol ar gyfer diogelu.

2.4 Wrth groesawu'r newid deddfwriaethol yma a olygai ymdrin â diogelu /gwarchod oedolion ar sail statudol cryf, rhaid tynnu sylw at y:-

- Cynnydd ddaw yn y galw am ymyrraeth gan y Gwasanaeth Oedolion.
- Newid yn nisgwyliadau ymarfer ein gweithlu

Gwnaed datganiad clir a chadarn gan Lywodraeth Cymru wrth gyhoeddi'r Bil na fydd unrhyw adnoddau cyllidol ychwanegol ar gael i Awdurdodau Lleol allu gwireddu'r cyfrifoldebau deddfwriaethol newydd yma. Bydd partneriaethau aml-asiantaethol effeithiol rhwng partneriaid statudol felly'n allweddol i'n gallu i ymateb yn briodol i'r cyfrifoldebau newydd. Rhaid felly i'n strategaeth fod yn ymwneud ag adnabod cyfleoedd i gysoni trefniadau ar draws ffiniau awdurdodau lleol lle bo hynny'n briodol a phosibl.

3. TUAG AT FFRAMWAITH RHANBARTHOL STRATEGOL CRYF

- 3.1 Mae'r Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant a hefyd Gwasanaethau Cymdeithasol Cynladwy : Fframwaith Gweithredu yn gosod disgwyliad ar bartneriaid i ddatblygu'r trefniadau cyfredol gwarchod oedolion bregus i raglen diogelu oedolion yn lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Gweler bod y trefniadau cyfredol ar gyfer oedolion bregus dros Ogledd Cymru'n rwydwaith ar gyfer rhannu gwybodaeth a chefnogi ymarfer yn unig. Nid oes ol gwaith nac arweiniad strategol. Mae angen nawr symud yr agenda diogelu tuag at fframwaith strategol rhanbarthol – sy'n gadarn ac yn cwrdd â disgwyliadau'r Bil Gwasanaethau Cymdeithasol.
- 3.2 Yn Rhan 7 o'r Bil (yn dwyn y teitl Diogelu) mae yna ddatganiad o amcanion ar gyfer Bwrdd Diogelu Oedolion fel a ganlyn:

“Functions and Procedures of Safeguarding Boards

.....(2) The objectives of a Safeguarding Adults Board are –

(a) To protect adults within its area who –

- (i) Have needs for care and support (whether or not a local authority is meeting any of those needs), and*
- (ii) Are experiencing, or at risk of, abuse or neglect, and*

(b) To prevent those adults within its area mentioned in paragraph (a) (i) from becoming at risk of abuse or neglect.....”³

Bydd rheoliadau statutel yn dilyn maes o law – yn gosod allan yr ardaloedd daearyddol ar gyfer y Byrddau Diogelu yng Nghymru (a elwir yn ardaloedd bwrdd diogelu). Gwelwyd trafodaethau hyd yn hyn yn ystod yr ymgynghori ar y Bil yn arwain ni i gasglu y bydd Gogledd Cymru'n un ardal er pwrpas sefydlu bwrdd diogelu oedolion.

- 3.3 Yn sgîl ffrwd gwaith rhanbarthol dros y 4 mis diwethaf, bydd yr argymhelliad ganlynol gerbron pwyllgorau sgrwtini 6 Awdurdod y Gogledd dros y mis nesaf:

Sefydlu Bwrdd Diogelu Gogledd Cymru 2 haen – yn galluogi 3x2 Awdurdod Lleol i gydweithio er mwyn datblygu Byrddau Diogelu gan ddefnyddio'r dysgu o'r model sydd bellach mewn lle ym Môn a Gwynedd. Byddai'r strwythur arfaethedig ar gyfer yr opsiwn yma felly'n:

---

³ Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2013 – Fframwaith cyfreithiol ar gyfer cyflawni polisi

- **Un Bwrdd Diogelu Oedolion Rhanbarthol;**
- **3 Bwrdd Is-ranbarthol (Môn/Gwynedd, Conwy/Dinbych a Fflint/Wreccsam);**
- **4 Is-grwp;**
  - **Hyfforddiant;**
  - **Polisiau a gweithdrefnau (cyswllt i waith cenedlaethol);**
  - **Perfformiad ac awdit;**
  - **Adolygiadau Achosion Difrifol.**

‘Roedd 4 opsiwn dan ystyriaeth (asesiad opsiynau llawn yn Atodiad 1 i’r adroddiad hwn). Gwelwyd cefnogaeth unfrydol i’r opsiwn uchod gan yr Awdurdodau Lleol a’r holl bartneriaid oherwydd y manteision canlynol:

- Mae’r model yma’n cael ei arbrofi ar hyn o bryd ym maes diogelu plant – gyda’r arwyddion cynnar yn gadarnhaol a phositif. Yn cynnig cyfleoedd i asio rhai meysydd diogelu plant ac oedolion i’r tymor canol;
- Môn a Gwynedd eioses wedi cychwyn ar y siwrnai yma ac mae’r dysgu ar gael i eraill;
- Yn galluogi datblygiad strwythurau mewn ffyrdd sy’n taro cydbwysedd derbyniol a rheoli’n dda rhwng agendau lleol a rhanbarthol;
- Galluogi bod yn ymatebol i ymarfer a materion lleol;
- Gallai’r elfennau diogelu rhanbarthol greu proffil uwch a chynyddu dylanwad Bwrdd Gogledd Cymru yn rhanbarthol a chenedlaethol;
- Model mwy hylaw i gyrrff ag ystod gwaith rhanbarthol Gogledd Cymru (ee Iechyd, Heddlu);

3.4 **Effaith y penderfyniad ar flaenoriaethau corfforaethol**

Bydd datblygiad Bwrdd Diogelu Oedolion rhanbarthol 2 haen yn galluogi’r holl bartneriaid i wireddu dyheadau’r Bil Gwasanaethau Cymdeithasol ynghyd â gweledigaeth hir dymor Llywodraeth Cymru. Gweler y datblygiad hwn hefyd yn ehangu’r rhaglen cydweithio ar draws y Gogledd gan ostwng galwadau ar adnoddau (pobl a chyllid). Byddai cymeradwyo’r opsiwn yma hefyd yn rhoi diogelu oedolion ar yr un llwyfan â diogelu plant a chynnig model cadarn i ddiogelu.

3.5 Unrhyw oblygiadau cost

Bwriedir datblygu'r model hwn yn y lle cyntaf oddi mewn i gapasiti cyfredol ar gael yn rhanbarthol. Gwnaed bid i'r Gronfa Cydweithio Rhanbarthol sy'n cynnwys capasiti rheoli prosiect 3 blynedd i gefnogi'r ffrwd gwaith yma. Mae sgop yr opsiwn a ffafrir i arwain at integreiddio ar draws agweddau o ddiogelu plant ac oedolion – ac yn sgîl hynny bydd angen trafodaeth ynglŷn â rhannu cefnogaeth fusnes.

3.6 Ymgynghoriad

Mae ymgynghoriad cynhwysfawr wedi digwydd ar draws Awdurdodau'r Gogledd ynghyd â'r holl bartneriaid/randdeiliaid. Roedd y gwaith ymgynghori hyn yn cynnwys 2 weithdy Gogledd Cymru.

3.7 Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb

Cadarnheir bod yna asesiad wedi'i chwblhau ac ar gael i'w harchwilio.

4. ARGYMHELLIAD

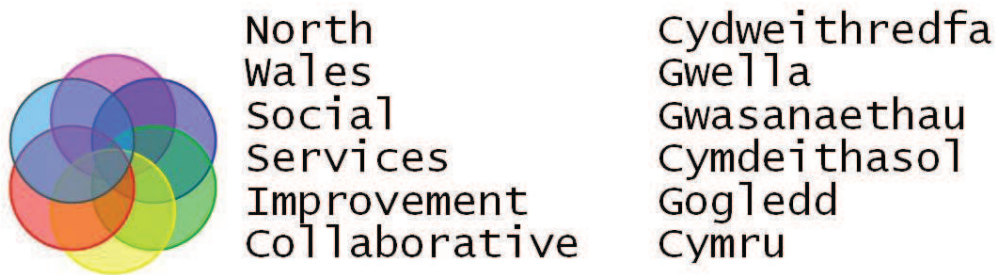
Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio argymell y canlynol i'r Pwyllgor Gwaith:-

- A1. Nodi datblygiadau a chynnydd hyd yn hyn ym maes diogelu oedolion yn y Gogledd Orllewin;**
- A2. Cymeradwyo cyfeiriad strategol diogelu oedolion – Môn a Gwynedd fel sbardun ar gyfer dylanwadu ar ddatblygu fframwaith rhanbarthol;**
- A3. Cadarnhau'r egwyddor bod angen ymdrin â'r fframweithiau diogelu plant ac oedolion mewn ffordd gyfartal heb wahaniaethu ryngddynt o ran statws na phwysigrwydd;**
- A4. Cymeradwyo newid i'r trefniadau Gogledd Cymru cyfredol a chefnogi'r opsiwn sydd wedi'i ffafrio – Bwrdd Diogelu Oedolion Gogledd Cymru 2 haen.**

Anwen Davies
Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
Cyngor Sir Ynys Môn

28/05/13
(diwyg. 02/06/13)

ATODIAD:	Dogfen gan Cydweithredfa Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol Gogledd Cymru
-----------------	---

North Wales Adult Safeguarding Integration and/or Collaboration: The way forward

Context

The Social Services and Well-Being (Wales) Bill and Sustainable Social Services: A Framework for Action brings a different context to adult safeguarding. The current arrangements is a network arrangement for sharing information and peer support. The emerging view is that there is a need to move the adult safeguarding agenda into a robust regional framework.

Purpose of the report

This report

- 1) Presents the options
- 2) Is a vehicle for decision making
- 3) Explores the appetite for seeking closer synergy across adult and children safeguarding

These were initial discussions in December which paved the way to a regional North Wales Workshop which was held on 25th January 2013 with a range of stakeholders from statutory organisations. The discussions at that workshop have influenced the formulation of the options within this report.

Background

The Social Services and Well-Being (Wales) Bill and Sustainable Social Services: A Framework for Action places a requirement upon partners to develop the current adult protection arrangements into an adult safeguarding agenda both locally, regionally and nationally. A statement letter from Gwenda Thomas, Deputy Minister for Children and Social Services dated 19th October 2012 communicated some clear messages around Welsh Government's direction of travel in light of its recent consultation on the Bill. Furthermore, part 7 of the Bill relating to safeguarding clearly states the requirements for Safeguarding Adults Boards and clearly sets out the objectives of the Safeguarding Adults Board as:

- (a) To protect adults within its area who:
- Have needs for care and support (whether or not a local authority is meeting any of those needs, and
  - Are experiencing, or are at risk of, abuse or neglect, and
  - To prevent those adults within its area from becoming at risk of abuse and neglect

The Bill also prescribes that Safeguarding Boards must produce an 'annual plan' at the beginning of each financial year setting out its proposals for achieving its objectives within that year and a report must be published by 31st July of each year on how it has exercised its functions in the preceding financial year, and the extent to which it implemented the proposals in its annual plan for the preceding financial year.

The WG agenda therefore, is firmly set around the requirement to develop Adult Safeguarding Boards as a means of strengthening adult safeguarding across Wales.

Statutory regulation on Adult Safeguarding Boards will set out the areas in Wales for safeguarding boards (to be referred to as safeguarding board areas). In reflecting upon discussions during consultation it is anticipated that the North Wales footprint will remain one region.

Joint working with Children Safeguarding Board

Notwithstanding the fact that it is fully acknowledged that the complexities and possible risks and practice concerns associated with integrating safeguarding frameworks across both children and adult services need to be carefully considered, this is however, something that should be pursued. This would place North Wales as a region in a position of strength as the national direction of travel evolves and is clarified.

Engagement of Elected Members in Adult Safeguarding

Consideration needs to be given to the active engagement of elected members within adult safeguarding. There is acknowledgement that this has been in need of some strengthening and is inconsistent. This will provide a framework of ensuring political accountability for safeguarding.

Current Landscape – Adult Safeguarding

Currently the Local Authorities of Wrexham, Flintshire, Denbighshire and Conwy undertake adult safeguarding activities on an individual basis. Gwynedd and Anglesey Council's however are working collaboratively to develop a joint Safeguarding Adults Board. Although this development is currently in its infancy a shadow joint board has now been established and has met once.

The 3 sub-regional Local Safeguarding Children's Board (LSCB) in North Wales has already taken steps ahead of recent communications from Welsh Government to develop a shadow LSCB.

Summary of Options to be considered

- 1 Maintain the status quo – 4 North Wales Adult Safeguarding Board and 1 Sub-regional Adult Safeguarding Board (Gwynedd and Anglesey)
- 2 Three North Wales Adult Safeguarding Boards
- 3 Single North Wales Adult Safeguarding Board
- 4 Two-tier North Wales Adult Safeguarding Board
- 5

The feedback from the workshop held on 25th January 2013 can be found in Appendix 1.

Options

- 1 Maintain the status quo – 4 North Wales Safeguarding Boards and 1 Sub-regional Adult Safeguarding Board (Gwynedd and Anglesey)**

Given the clear direction provided within the Social Services and Well-being (Wales) Bill, the option of maintaining the status quo in 4 of the North Wales Local Authority areas is unlikely to be commended by the Welsh Government. A North Wales Adult Protection forum exists in North Wales however, this is a network arrangement for information sharing and peer support.

This option is least favourable as:

- It is not in line with the requirements of the Deputy Minister
- It is resource intensive
- It does not bring about efficiency
- The current arrangement is a network and not a decision making forum

2 Three Sub-regional North Wales Adult Safeguarding Boards (Wrexham and Flintshire, Denbighshire and Conwy, Gwynedd and Ynys Mon).

There are a number of strengths and weaknesses to this option; the most significant weakness is the requirement for appropriate resources and duplication of work in particular for the regionally structured organisations such as North Wales Police and Betsi Cadwaladr University Health Board. This model is already being progressed by Gwynedd and Anglesey and therefore, there will be shared-learning available to develop this model. Local Authority members and officers may find a three board structure may initially be more palatable and more acceptable from a governance point of view.

This model would also mirror the established LSCB structure and again learning from this development would be shared.

This option is not favourable as:

- It is not within the spirit of the Welsh Government's footprint underpinning collaboration across boundaries.
- It does not bring about efficiency and sufficiently reduce duplication
- It continues to be resource intensive
- It is not conducive to innovative collaboration and forward thinking around governance and accountability frameworks across agency boundaries
- May be deemed as being overly cautious.
-

3 Single North Wales Adult Safeguarding Board

Given that 4 Local Authorities currently have individual safeguarding arrangements and Gwynedd and Anglesey sub-regional arrangements, it would be challenging to comfortably move from the current structure to a single board. Governance and accountability arrangements would need to be considered carefully and there would be potential dilution of links with local services and

remoteness from practice. This model would also run the risk of becoming detached from frontline staff and the public. Given that safeguarding currently lies within individual or sub-regional arrangements Local Authority members and officers would need to be assured that this model would provide transparent and robust governance and accountability for adult safeguarding as the statutory duty for safeguarding lies with the Director of Social Services as clearly stated in the Roles and Responsibilities of that post.

The strengths of this option include the potential for greater efficiency, reduced duplication and effective shared learning. A single safeguarding board also brings the potential to bring a broader range of skills, knowledge and experience to the safeguarding agenda. This option would no doubt, be preferred by Welsh Government and organisations that work across North Wales.

This option is less favourable as:

- Whilst the aspiration of the Deputy Minister is to have regional adult safeguarding board, to move from a local arrangement straight to a regional arrangement would require great confidence in the new model and the North Wales footprint covers a very large geographical area
- It would be too remote from practice
- It would prove hard to hold a large number of representative agencies to account
- The agenda could become unmanageable which would impact on the effectiveness of the Board
- Governance issues and accountability would become remote and impact on statutory duty of the Director of Social Services.

4 Two tier- North Wales Adult Safeguarding Board

This option would enable 3 x 2 Local Authorities to work together to develop a Safeguarding Board and to develop using the learning from the current Gwynedd and Anglesey model. However, there are elements of adult safeguarding that could conceivably be carried out on a regional basis for example, training, performance and audit, policy, and serious case reviews.

This structure would provide a balance between regional working and being able to work effectively across boundaries whilst continuing to maintain local links.

With regard to weaknesses this option would present the most potential for confusion around accountability, securing representation at the right level for both sub-regional and regional elements and would require strong leadership at each level. This could impact on the capacity of senior

managers of all agencies; some members would find that they have more meetings to attend than previously, for example however, this would have less capacity implications on pan North Wales organisations.

The most notable strengths for this options include the fact that this model is now being piloted in children safeguarding via the LSCB's and early indications would suggest its potential as a future model that could be fully integrated. Duplication would be lessened, and it allows for innovation, evolution and offers the potential to reduce demand on resources, both people and financial. The general broad direction of travel as outlined in the Bill is a National Board for Children and Adults. There is lots to learn from children safeguarding boards and this structure would allow us to achieve equity.

This is the favoured option as:

- This model is currently being piloted in children's safeguarding through the LSCB model and early indications are encouraging and positive
- Gwynedd and Anglesey have started on the journey of establishing a joint board and the learning from this is available
- It allows for the structures to be developed in ways which strike an acceptable and well-managed balance between local and regional agendas
- It maintains the ability to be responsive to local issues and practice
- The regional adult safeguarding elements could create a higher profile and increase the North Wales Board's influence regionally and nationally
- This model would be more manageable for the pan-North Wales organisations
- It strengthens the collaborative agenda in North Wales
- Having the same model for adults and children safeguarding boards will bring about equity for both adult and children safeguarding in readiness for any direction from Welsh Government
- Over time, this model will bring about the opportunity to merge some common areas of safeguarding practice across children and adults e.g. training, policies and procedures, performance and audit, serious case reviews.
- This model will also bring a real opportunity for integrated business support to underpin children and adult safeguarding across North Wales.

5 The favoured option – a two tier Adult Safeguarding Board

The potential structure for this option consists of:

- One Regional Adult Safeguarding Board
- Three Sub-regional Adult Safeguarding Boards (Gwynedd/Anglesey; Conwy/Denbighshire; Flintshire/Wrexham)
- To underpin the above, four regional sub-groups:
  - o Training
  - o Policies and procedures (linking to National work)
  - o Performance and Audit
  - o Serious case reviews

Next Steps:

- 1) The collaborative of NWSSIC, NWASH and safeguarding leads for the Betsi Cadwaladr University Health Board, North Wales Police and North Wales Ambulance Service are invited to form a view around the preferred option.
- 2) Provide a clear steer to the current adult protection forum in relation to their existence and any forward work programme
- 3) Consider the resources needed to take forward

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad:	17 Mehefin 2013

Panel Rhiant Corfforaethol 2013-2014**1.0 PWRPAS YR ADRODDIAD**

- 1.1 Bod y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio yn enwebu un aelod o'r Pwyllgor i eistedd ar Panel Rhiant Corfforaethol o Mai 2013 i Mai 2014.

2.0 CEFNDIR

- 2.1 Pwrpas y Panel Rhiant Corfforaethol yw gweithredu ar ran y Cyngor i sicrhau bod yr holl wasanaethau sydd â chyfrifoldeb i blant y gofelir amdanynt, pobl ifanc a rhai'n gadael gofal o safon uchel ac yn gwella cyfleon bywyd plant y gofelir amdanynt i fod fel eu cyfoedion. Mae o ddeutu 4 cyfarfod arferol o'r Panel phob blwyddyn ond mae phosib cael cyfarfodydd ychwanegol Yr aelod a enwebwyd i eistedd ar y Panel o Mai 2012 i Mai 2013 oedd y Cynghorydd J V Owen.

3.0 ARGYMHELLION

- 3.1 Bod y y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio yn enwebu un aelod o'r Pwyllgor i eistedd ar Panel Rhiant Corfforaethol o Mai 2013 i Mai 2014.

Geraint Wyn Roberts (Swyddog Sgriwtini)

Dyddiedig: 10 Mehefin 2013

This page is intentionally left blank